

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/2/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117200325
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2017:8117200325.1

Rozhodnutie

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: U. U., B.. XX.X.XXXX, X. H. XX, XXX XX W., zastúpený Mgr. Ladislavom Riedlom, advokátom, so sídlom v Prešove, Levočská 4703/89, p r o t i žalovanej: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, o vydanie bezdôvodného obohatenia 3.347,58 eur takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 3.347,58 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 15.2.2017 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručitou súdu dňa 5.1.2017 domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 3.347,58 eur. Žalobu odôvodnil tým, že za úver vo výške 6.694 na nákup motorového vozidla eur uhradil celkovo sumu 10.041,58 eur, teda žiadal vydať ako bezdôvodné obohatenie rozdiel medzi skutočne poskytnutou a uhradenou sumou. Žalobu odôvodnil tým, že v úverovej zmluve č. SUA10/002881 zo dňa 29.11.2010 chýbajú náležitosti podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, konkrétne adresa predávajúceho, na ktorej je možné si uplatniť reklamáciu a priemerná hodnota RPMN. Predmetný úver preto považoval za bezúročný a bez poplatkov. Konštatoval tiež, že ročná úroková sadzba vo výške 27,02 % je úžerná, nakoľko priemerná úroková sadzba podľa hodnôt NBS bola v rozhodnom období vo výške 12,95 %.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. V písomnom podaní doručenom súdu 31.3.2017 vyslovil názor, že nie sú splnené predpoklady pre vydanie bezdôvodného obohatenia nakoľko žalobca plnil na základe platnej úverovej zmluvy, ktorá je právnym dôvodom. Dôvodil, že úroky za poskytnutie úveru sú v podstate cenou za poskytnutie peňazí, teda je otázne, či súdy by mali kontrolovať primeranosť plnení. Výšku úrokovej sadzby považoval za primeranú a v súlade s dobrými mravmi. Podľa jeho názoru zmluva musí mať písomnú formu a neobsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne. Navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

3. Na toto vyjadrenie žalovaného reagoval písomným podaním doručeným súdu 18.4.20107 prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalobca, ktorý uviedol, že absencia priemernej RPMN spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, pričom považoval za nelogické, aby v prípade že zmluva nie je v písomnej forme, bolo možné overiť, či obsahuje zákonné náležitosti. Preto žalovaným uvádzaná kumulatívnosť podmienky písomnej formy a zákonných náležitostí znamená, že podľa tejto logiky by bola zmluva platná, aj keby nemala písomnú formu. Navrhol žalobe vyhovieť.

4. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi oboznámením obsahu celého spisu s konštatovaním, že na č. I. 1 a nasledujúcich sa nachádza samotná žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia, na č. I. 3 a nasledujúcich je úverová zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, na č. I. 6 a nasledujúcich sú priemerné úrokové miery s úverov poskytnutých v Eurách rezidentom eurozóny za rôzne časové obdobia, na č. I. 7 je výpis čerpania splátok a úhrad, na č. I. 15 a nasledujúcich je vyjadrenie žalovaného k žalobe zo dňa 24.3.2017, na č. I. 17 a nasledujúcich je rozhodnutie KS KE č. k. 5Co/356/2015-56 zo dňa 9.8.2016, na č. I. 32 sa nachádza vyjadrenie žalobcu zo dňa 11.4.2017 k vyjadreniu žalovaného, súd teda oboznamuje aj dnes krátkou cestou doručenú listinu označenú ako odpoveď na výzvu vo veci 11C/472/2015 doručenú právnym zástupcom žalovaného, predloženými rozhodnutiami súdov ako aj ostatným spisovým materiálom, pričom zistil tento skutkový stav:

5. Medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom bola dňa 29.11.2010 uzavretá úverová zmluva č. SUA10/002881, na základe ktorej sa žalovaný ako veriteľ zaviazal poskytnúť žalobcovi úver v sume 6.694 Eur, pričom dlžník sa zaviazal zaplatiť veriteľovi podľa zmluvy celkovú čiastku splatnú spotrebiteľom vo výške 13.564,08 Eur.

6. V zmluve je zároveň uvedené, že úver bude zaplatený v 72 mesačných splátkach po 211,06 eur, čo predstavuje sumu 15.196,32 eur. V zmluve bola uvedená aj ročná úroková sadzba vo výške 27,02 %, RPMN vo výške 30,62 % a priemerná RPMN v zmluve uvedená nie je.

7. Žalobca z úveru reálne splatil 10.041,58 eur, čo nebolo sporné, pričom podľa prehľadu o splátkach (č. I. 7 spisu).

8. Na pojednávaní konanom 23.11.2017 právny zástupca žalobcu uviedol, že zotrváva na podanej žalobe a spotrebiteľský úver v danej veci nemá náležitosti predpísané zákonom čoho následkom je bezodplatnosť úveru, časť zmluvy je neplatná týkajúca sa odplaty, pritom finančné prostriedky boli zaslané žalovanému vo výške ako je uvedené v žalobe čo nebolo žalovaným spochybnené. Nestotožnil sa s premlčaním nároku, nakoľko podľa jeho názoru je zachovaná 3-ročná objektívna premlčacia lehota. Zmluvu považoval stále za platnú. Žalovaný vytvoril zmluvu ako veriteľ a do jej skladby nemohol spotrebiteľ - žalobca žiadnym spôsobom zasahovať. Konštatoval, že 28.3.2014 bola zaplatená suma 3.500 Eur, pričom žaloba bola podaná 5.1.2017, teda v 3-ročnej objektívnej premlčacej lehote. Úver je podľa jeho právneho názoru bezpochyby bezúročný, bez poplatkov, pričom nie je možné kumulovať písomnú formu a náležitosti zmluvy, ako to uvádzal žalovaný vo svojej obrane. Zákonodarca si to taktiež uvedomil a v súčasnosti je to už rozdelené, pričom spojka „a“ vysvetľujúc tak ako to prezentoval právny zástupca žalovaného je v tomto prípade nelogická. Tvrdenie žalovaného na pojednávaní nebolo podložené dôkazmi, pričom žaloba bola podaná v 3-ročnej objektívnej lehote, pričom ak veriteľ, t. j. v tomto konaní žalovaný môže žiadať v 3-ročnej objektívnej lehote splátky od dlžníka, môže teda v tejto lehote podať žalobu aj dlžník, teda spotrebiteľ. Zmluva je aj podľa názoru žalovaného platná. Záverom uviedol, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania. Záverom ešte konštatoval, že žalovaný ako veriteľ „držal“ žalobcu vo vedomí, že zmluva je stále platná a teda žalobca nemal dôvod tomu neveriť.

9. Na tom istom pojednávaní právny zástupca žalovaného uviedol, že finančné prostriedky, ktoré boli zo strany v tomto konaní žalobcu zaslané žalovanému sú z platného právneho úkonu. Vzniesol námietku premlčania v časti žalovanej sumy týkajúcej sa jednak 3-ročnej objektívnej premlčacej lehote a jednak 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehote. Poukázal na konanie tunajšieho súdu 11C/472/2015 medzi totožnými stranami sporu v opačnom procesnom postavení, ktoré sa skončilo síce späťvzatím návrhu žalobcu v tom konaní 11C/472/2015, t. j. spoločnosťou Home Credit Slovakia a.s., avšak v tomto spise sa nachádzajú listinné dôkazy preukazujúce úhrady jednotlivých súm. Konštatoval a namietal, že časť z uhradenej sumy cez 10.000 Eur vo výške 452,80 Eur bola prijatá titulom náhrady nákladov spojených titulom zabezpečovacieho prevodu práva. Čo sa týka rozpisu splátok a úhrad, ako aj ďalších príloh v žalobe v tomto konaní, tak tieto sú spisovým materiálom z konania 11C/472/2015, pričom tieto písomnosti produkoval v tomto konaní žalovaný spoločnosť Home Credit Slovakia a.s., pričom sa to aktuálne v tomto konaní 16Csp/2/2017 obrátilo proti nej. obsahové náležitosti predmetnej spotrebiteľskej zmluvy boli zachované. Opätovne namietal premlčanie a to v časti splátok do 14.9.2013, kde bola prijatá suma 7.150,79 Eur, čo po odpočítaní istiny 6.694 Eur predstavuje čiastku 456,79 Eur, táto suma je podľa názoru žalovaného premlčaná. Konštatoval, že dňom kedy prvý krát bolo prijaté proti plnenie

odvtedy plynie premlčacia doba. Poukázal na rozhodnutie KS ZA 8Co/274/2016, ktorý vyslovil právny názor, že je potrebné vo vzťahu k žalovanej sume počítať premlčanie od tejto sumy ako od celku. Poukázal na to, že zmluva je do dnešného dňa platná, lebo len súd môže určiť neplatnosť zmluvy. Nárok považoval za premlčaný v subjektívnej 2-ročnej lehote, ktorá začala plynúť od 15.9.2013, pričom žaloba bola vo veci podaná 5.1.2017. Konštatoval, že v spise tunajšieho súdu 11C/472/2015 sú výzvy žalovanému v tomto konaní žalobcovi na usporiadania právnych vzťahov z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy. Nechal na úvahu súdu, resp. navrhol doplniť dokazovanie pripojením spisu 11C/472/2015. Záverom ešte právny zástupca žalovaného doplnil, že suma 452 Eur predstavuje náklady teda spojené s titulom zabezpečovacieho prevodu práva a tieto boli prijaté z iného právneho titulu, vo vzťahu k sume 456,79 Eur ešte uviedol, že táto je premlčaná v 3-ročnej objektívnej lehote a zvyšok žalovanej sumy je premlčaný v 2-ročnej subjektívnej lehote, keďže v tomto konaní mal žalobca dostatok času na podanie žaloby.

10. Podľa právneho názoru súdu prvej inštancie je nepochybné, že úverová zmluva uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou s poukazom na § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy.

11. Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

12. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

13. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Súd prvej inštancie taktiež skúmal, či nedošlo k nekalej obchodnej praktike pri nanucovaní účelu úveru „na podnikanie“ spotrebiteľom (porov. najnovšie rozhodnutie ÚS ČR vo veci I. ÚS 1930/11 o porušení práva na spravodlivý proces, ak sa povinnému (dlžníkovi) nepriznajú práva len kvôli držbe živnostenského listu).

16. Žalobca nepochybne neuzatváral úverovú zmluvu ako podnikateľ (nie je označený IČO-m), ale ako fyzická osoba a ani pri jej plnení nekonala v rámci obchodnej či inej podnikateľskej činnosti. Preto s poukazom na § 52 ods. 4 OZ má bez akýchkoľvek pochybností status spotrebiteľa.

17. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

18. Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

19. Podľa § 53 ods. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

22. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

23. Pre posúdenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo potrebné vyhodnotiť úverovú zmluvu podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

24. Podľa § 1 ods. 2 uvedeného spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

25. Podľa § 2 písm. d) uvedeného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

26. Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

27. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., pričom medzi nimi pod písm. c/ adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Ďalej pod písm. y/ priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov..

28. Podľa § 11 ods. 1 písm. a), b) citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>>/, <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>>/ a y/a § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20170601?ucinnost=29.11.2010>>.

29. V predmetnej spotrebiteľskej zmluve bezpochyby absentoval okrem adresy predávajúceho, kde si je možné uplatniť reklamáciu (pričom uvedené musí byť v zmluve explicitne uvedené) aj údaj o priemernej ročnej percentuálnej miere nákladov, teda poskytnutý úver je potrebné kvôli vyššie citovaným právnym ustanoveniam považovať za bezúročný a bez poplatkov.

30. K žalovanou stranou vznesenej námietke premlčania súd prvej inštancie uvádza, že žalobca si uplatnil žalobu včas, nakoľko z výpisu čerpania, splátok a úhrad vyplýva, že dňa 28.3.2014 bola žalobcom zaplatená suma 3.500 Eur, pričom žaloba bola podaná 5.1.2017, teda vskutku v 3-ročnej objektívnej premlčacej lehote.

31. Súd prvej inštancie zamietol dokazovanie, čo sa týka pripojenia spisu tunajšieho súdu sp. zn. 11 C 472/2015, nakoľko v tomto konaní mal dostatok podkladov pre meritórne rozhodnutie a vykonávanie ďalších dôkazov by bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania a neúmerne by predĺžilo toto konanie, všetko vo svetle sudcovskej koncentrácie konania, kde žalovaný vo svojej pred pojednávaním učinenej argumentácii

32. Podľa § 451 ods. 1 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

33. Podľa § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

34. Podľa § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

35. V danom prípade bezdôvodné obohatenie je plnením bez právneho dôvodu.

36. Vyššie uvedené právne ustanovenia teda znamenajú, že žalobca by mal žalovanému vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 6.694 Eur a keďže doposiaľ mu zaplatil 10.041,58 Eur, žalovanému vzniklo

bezdôvodné obohatenie vo výške 3.347,58 Eur. V danom prípade teda bezdôvodné obohatenie je plnením bez právneho dôvodu.

37. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa výrobca, predávajúci, dovozca alebo dodávateľ nesmú klamať spotrebiteľa, najmä uvádzať nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepresné, nejasné alebo dvojzmyselné údaje alebo zamlčať údaje o vlastnostiach výrobku alebo služby alebo o nákupných podmienkach.

38. Podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona nekalé obchodné praktiky sú zakázané.

39. Už len na margo súd prvej inštancie poukazuje aj na tú skutočnosť, že v zmluve žalovaného je uvedená celková čiastka splatná spotrebiteľom vo výške 13,564,08 eur avšak pri počte splátok 72 a jednej splátke vo výške 211,06 eur to predstavuje sumu 15.196,32 eur, čo bezpochyby možno hodnotiť minimálne ako zavádzanie spotrebiteľa (hoci pri uvedení výšky celkových nákladov nezahrnutých do výpočtu RPMN v sume 1.632 eur), všetko vo svetle absencie chýbajúcich zákonných náležitostí, ktoré zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať.

40. Z prisúdenej istiny súd priznal aj úroky z omeškania s poukazom na § 517 ods. 1, 2 OZ.

41. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

42. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

43. V danom prípade žalobca od žalovaného požadoval úroky z omeškania až od druhého dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému, t. j. od 15.2.2017. V tom čase úroky z omeškania predstavovali 5 % p. a. a preto súd priznal úroky z omeškania tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

44. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti a právne ustanovenia súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

45. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto má voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.